

ZORG VOOR ONS GEMEENSCHAPPELIJK HUIS

“HET VEER” 2016-2017

“Vrouwe wijsheid” september 2016

Verwelkoming

Dat deze viering , midden in de vredesweek, waarin wij gemeenschap ervaren , als gelovig zoekende mensen, ook de aanwezigheid mag ervaren van de Onnoembare, die wij God noemen en durven aanspreken als Vader- Moeder, Zoon en Broeder en heiligende, vrouwelijke Wijsheid in ons midden.

Als teken hiervan ontsteken we de paaskaars, ook om onze verbondenheid uit te drukken met wie hier niet aanwezig kan zijn door ziekte (Anne Hanssens)ongeval (Guy)of om andere reden.(....) We willen ook het verdriet meenemen van wie een dierbare verloor.(Gerda en Willy)

Lied nr 9: Welke God wordt hier aanbeden?

Duiding van het thema

“ Zorg voor ons gemeenschappelijk huis “: met deze woorden gegroeid vanuit de encycliek Laudato Si van Paus Franciscus willen wij dit jaar samenkomen om te leren en te vieren. De zorg voor ons gemeenschappelijk huis, moeder aarde, omvat niet alleen de natuur maar ook de mensen die er wonen.

Maar hoe begin je er aan?

Samen met de voorgangers hebben we deze weg onderverdeeld in kleinere étappes, die we als pelgrims, maand na maand, zullen bewandelen. Verschillende thema’s geven het handen en voeten, maken het heel concreet en uitdagend.

We weten het allemaal we staan op een keerpunt in de geschiedenis: bewust geworden van het feit dat de aarde bewoonbaar moet blijven voor elk levend wezen; dat we onze voetafdruk moeten verkleinen en leren leven met genoeg.

De natuur staat, naast andere waarden, ook in het rijtje van de weerlozen samen met de vele mensen uit onze maatschappij maar ook die uit de ontwikkelingslanden waaronder de klimaatvluchtelingen.

Hoe gaan we ecologie en economie verzoenen? Uitdagingen voor deze tijd.

Hoe kunnen wij in de tegenstroom gaan staan en stand houden, gelovend dat het anders kan; kijkend naar de voorbeelden uit het verleden en gedragen door bijbelse inspiratie?

Ook de oerkracht van het water komt terug op onze weg vanuit het scheppingsverhaal als bevrijdend gebeuren, alhoewel vele vluchtelingen iets anders ervaren hebben.

Hoe hebben wij oog voor de nieuwe schepping, de bevrijding vanuit Jezus’ paasgebeuren?

Daar rond willen wij samenkomen en vieren.

Vandaag gaan we op weg met “Vrouwe Wijsheid”. Zij staat immers bijbels gezien mee aan het begin van de schepping, daarom komt zij eerst aan bod. Zij is de vrolijke maar ook scherp toeziende partner

van de Schepper. Zij is diegene die kracht geeft tot realisatie van de bevrijding: tot solidariteit met het goede en bestrijding van het kwade.

Deze kracht kunnen wij goed gebruiken en daarom willen we haar in deze viering in ons midden brengen bij de zorg voor ons gemeenschappelijk huis.

Laat ons dan BIDDEN, ZINGEN en GAAN.

Openingsgebed

Allen

Ene, Bevrijder,

Gij die in den beginne hebt geroepen

LICHT: en de duisternis vluchtte,

DAG: en de nacht kromp ineen,

MENSEN: en uit het onmenselijke werden wij mensen.

Gij die de wijsheid als raadgeefster nam,
als vreugde om de vrijheid van het leven,
grondvest opnieuw dit huis vol mensen,
deze aarde.

Tot bevrijding strekke ons uw naam EEUWIGE: IK-ZAL-ER-ZIJN
generatie na generatie.

Inleiding op de lezing uit Spreuken 8,22-31- Elly

De inleiding van het boek Spreuken verzamelt 10 leerdichten van wijze vaders aan hun zoon/leerling. Het werd geschreven in de tijd na de ballingschap. De ervaring van totale mislukking lag de Judeeërs nog vers in het geheugen.

Daarin roept Vrouwe Wijsheid luidkeels op de pleinen en de hoeken van de straten: Kom, luister naar mij en je zult veilig zijn! Wie mij vindt, vindt het leven.

In deze lezing stelt de wijsheid zichzelf voor als een IK: een IK dat al was geboren vooraleer de aarde ontstond en er getuige van was hoe de Eeuwige alle elementen in de schepping ordelijk een eigen plaats toebedeelde.

Lezing uit Spreuken 8, 22-31 (vertaling Paul Kevers)- Lieve

“De Eeuwige bracht mij voort aan het begin van zijn weg
nog voor zijn werken, van oudsher.

Van eeuwigheid ben ik gevormd,
vanaf het begin, voordat de aarde ontstond.

Toen er nog geen oceanen waren, was ik al geboren,
toen er nog geen bronnen waren, rijk aan water.

Voordat de bergen waren neergezet,
eerder dan de heuvelen was ik geboren.

Nog niet had hij de aarde gemaakt en de velden,
zelfs niet de elementen van de wereld.

Toen hij de hemel op zijn plaats zette, was IK erbij,

toen hij om de oceaan een cirkel trok,
toen hij daarboven het machtige wolkengewelf zette,
toen hij de geweldige bronnen van de oceaan maakte,
toen hij de zee haar grens gaf,
zodat het water zijn gebod niet overtrad,
toen hij de grondvesten der aarde bouwde.”

Duiding- Elly

Het is zoals in het lied: Alles begon met God. Heel de schepping is Gods werk. Maar in deze lezing is er niet ‘niets’ vooraleer God aan het scheppen gaat. Alvast Vrouwe Wijsheid was er al. Wijsheid beschikt dus over oude adelbrieven. Dat maakt haar lering betrouwbaar. Zij is vertrouwd met het reilen en zeilen in de wereld toen – en vandaag.

Temidden van woestheid en warboel heeft zij de Schepper onderscheid zien maken tussen licht en duisternis. Dat onderscheid is van levensbelang: het maakt leven op aarde niet alleen mogelijk, maar zelfs ‘goed’ als we God mogen geloven... Vrouwe Wijsheid is het daar helemaal mee eens. Ze voelt zich een begenadigd troetelkind van de Eeuwige.

Ze danst en speelt, en is daarmee bron van vreugde – altijd door... zoals de Eeuwige speelde met Leviatan, de draak (die chaos en vijandige machten belichaamt)... Ook Vrouwe Wijsheid geeft kwade krachten ten dode geen ruimte. Ze is er niet door uit het lood geslagen want ze vertrouwt Gods schepping die voor haar geen geheimen heeft – een dertel en spelenderwijs vertrouwen zelfs. Haar weg is dan ook eenduidig ‘recht’. Gelukkig degenen, zegt ze, die zich aan mijn wegen houden want wie mij vindt, vindt het leven. Ze wandelt op het pad van gerechtigheid, midden op de banen van recht. Haar vreugde vindt ze bij de mensen... Mensen die menswaardig handelen, zo interpreteer ik dat dan. En die zijn er. Ze blazen niet hoog van de toren en doen hun ziel geen geweld aan, maar realiseren de kleine goedheid van mens tot mens en dat scheppen is bevrijdend. Dat doet Vrouwe Wijsheid dansen van vreugde!

In de tekst staat Vrouwe Wijsheid in het midden tussen de Eeuwige en de mensen... Ze is een verbindingsfiguur en brengt hen a.h.w. bij elkaar. In het boek Spreuken wordt ze Vrouwe Wijsheid genoemd, of sterke Vrouw... Wat betekent het dat de wijsheid hier als een persoon wordt voorgesteld?

Stel: Vrouwe Wijsheid is de Ruach/levensadem/Geestkracht die stroomt door de wereld en mij. Die levensadem is als de wind onzichtbaar, maar wel hoorbaar als een openbarende Stem. De wind kan fluisteren, loeien, gieren, razen, huilen, brullen, fluiten... De levensadem komt zoals de wind van elders en spreekt/roept vanuit de schepping en vanuit onszelf: je kan ernaar luisteren/handelen en leven vinden – of de Stem smoren en (tenslotte) als een onmens/bezetene te werk gaan...

De keuze van de auteurs van het boek Spreuken om levenswijsheid voor te stellen, niet alleen als de ‘openbarende Stem’ van de schepping maar ook als Vrouwe Wijsheid, benadrukt volgens mij de relatie. Israël stelde zich zijn relatie met de Eeuwige voor als verbond/verbondenheid/partnerschap – niet zoals een notarieel contract maar als een levengevende huwelijksrelatie vol zorg en aandacht voor elkaar.

Uitwisseling

Ik heb Vrouwe Wijsheid vergeleken met de levensadem/Ruach/Geestkracht die door de wereld waait – door jou en mij. Is dat een ervaring die je concreet herkent in je eigen leven? Of is dit vreemd voor jou?

Lied nr 35: Spelenderwijs

Voorbeden - 3 mensen vragen

Vrouwe Wijsheid roept, maar er is ook het verwarrende gekakel van de dwaasheid.
Bidden wij om onderscheidingsgeest
zodat we in vrijheid kunnen kiezen voor wat er echt toe doet in het leven...

Vrouwe Wijsheid roept op tot barmhartige gerechtigheid.
Bidden wij om daadkracht met een hart zodat we doen wat onze innerlijke Stem voorhoudt
waardoor verbondenheid groeit met groot en klein in de schepping...

Vrouwe Wijsheid leeft vanuit een verkwikkend vertrouwen in de Schepper
want ze heeft Hem bezig gezien.
Bidden wij om vreugdevol en speels realisme dat positieve krachten versterkt ten goede van alle
mensen...

Stiltemoment om in gedachten en met ons hart verbonden te zijn met al wie is ons dierbaar is.

Muzikaal tussenspel (doorgeven van de mandjes voor de omhaling)

Tafelgebed

Voorganger: *Waar is zij dan, de Wijsheid?* **Ann**

Allen

Zij is daar
waar het lijden wordt opgeheven,
waar de haat wordt uitgebannen,
waar de ellende wordt bestreden,
waar het recht en de gerechtigheid
worden gevestigd
Zij is daar, zij is het!

Voorganger: *Waar kunnen wij haar dan vinden, de Wijsheid?* **Ann**

Vrouwen

Zij is daar
waar de levenden aan de vrede werken
waar de levenden zich geven uit liefde,
waar de levenden zich verenigen
om op te bouwen.
Zij is daar
waar de mensheid haar gezicht verliest.

Mannen

Zij is daar:
in de steden, in de straten
in de voorsteden, in de dorpen
in de krottenwijken
in de woestijnen
in de derde en de vierde wereld.
Zij is daar
waar de mensen proberen
te leven en te beminnen
door hun waardigheid te handhaven.

Voorgangers - Lieve-Elly-Ann

Jullie die geloven: jullie zijn er de getuigen van!
Zeg het eens en voorgoed, zonder schakeringen,
klaar en duidelijk en volbreng het:
de Wijsheid is daar
waar het leven van de levenden wordt verdedigd

Elly

Bewust van deze uitnodiging tot wijze inzet
willen wij hier en nu onze broze handen openhouden
het brood nemen en breken
en daarmee heel uitdrukkelijk zeggen:
wij willen een wereld waar wijs wordt gehandeld en geleefd,
een nieuwe wereld waar brood is voor alle mensen.

- delen van het brood (**muzikaal tussenspel**)

- delen van de wijn

Elly

Wij nemen de beker met wijn, sap of water en zeggen
wij willen een gemeenschap vol wijsheid en verbondenheid.
Dan gaan we schoorvoetend Hem achterna
die de avond voor zijn sterven,
ten-gevolge-van-zijn-keuze,
heel Zijn leven samenvatte in deze tekens: brood en wijn.

- drinken van de wijn

We delen het leven met wensen voor mensen

Onze Vader nr.66

Slotgebed:

Lieve: Van het opgaan van de zon tot het avondrood,
ga met ons op weg.
Als wij wegen zoeken
in het leefbaar maken van de aarde,
wees onze raadgeefster,
ga met ons op weg.

Allen: Ga met ons op weg, Vrouwe Wijsheid

Elly: In de vreugde van het werken aan bevrijding,
ga met ons op weg.
Wees in ons het kind van God,
de liefhebbende partner van de mensen,
de ideale levensgezellin,
ga met ons op weg.

Allen: Ga met ons op weg, Vrouwe Wijsheid

Ann: In het geloof dat verandering mogelijk is,
dat kleine stappen nieuwe wegen banen,
ga met ons op weg.
In wat heilig is voor mensen,
waar wij zegeningen vinden bij elkaar,
wanneer wij samen scheppen,

Allen: Ga met ons op weg, Vrouwe Wijsheid, generatie na generatie.

Mededelingen

Slotlied nr.58: Wonen overal

Elly- Lieve -Ann

Bronnen:

Vrouwe Wijsheid artikel van Paul Kevers
in "Bijbelse wijsheid aan het woord", Hans Ausloos en Bénédicte Lemmelijn

Scheppingstheologie in het licht van woest-en-ledig en oervloed , lezing van dr. Egbert Rooze
Schepping is bevrijding , dr. Egbert Rooze

Veerviering" De wijsheid was er in den beginne" juni 2011
Vrouwe wijsheid (Spreuken 8 en 9) Karl Barth.nl